honorarje, ker niso potrebni. Pač pa naj ostanejo sedanje podpore za dobrodelna društva, ki vrše važne socialne naloge največjega pomena. — Poslanec Pušenjak opozarja na to, da ne pomeni nobenega varčevanja, ako se vsled redukcije odpustijo uradniki-strokovnjaki, ki se bodo v bodoče nahajali v službi kot dnevničarji. Predlaga, da se znatno zniža služba številnih dnevničarjev v državni statistiki, kateri nič ne delajo, ne izdajajo nobenih publikacij, pač pa vzdržuje urad okrog 200 mladih Rusinj, ki niti v pisarno ne prihajajo, ampak sprejemajo plače. Predlaga, da se obdrže v službi radniki-strokovnjaki, zmanjšajo pa se dnevničarji za 1 in pol milijona.

— — —

RUMUNSKO PRESTOLONASLEDSTVO.

Rumunski dvorski in vladni krogi se bavijo s prestolonasledstvenim vprašanjem. Najstarejši sin kralja Ferdinanda, kraljevič Karol, star 33 let, se je odrekel prestolonasledstvu in je, kakor pravi, za deset let odpotoval iz dežele na Švedsko. Odpovedno pismo je poslal iz Italije. Kraljevič Karol je leta 1918 stopil v morganatičen zakon z gdč. Lambrino, hčerko nekega generala. Ta zakon je bil pozneje razveljavljen. Prestolonaslednik se je leta 1921 oženil z grško princezinjo Heleno. Iz tega zakona se je rodil sin Mihajlo, ki je sedaj star štiri leta. Ta sin je sedaj imenovan za prestolonaslednika.

Smatra se, da se prestolonaslednik Karel nahaja v Benetkah ali v Švici. Odločno je odbil ponudbo, da bi se vrnil v Rumunijo.

Če bi sedanji rumunski kralj preje umrl, preden bi prestolonaslednik Mihajlo dorastel, bi bil za regenta imenovan knez Nikola, kraljev najmlajši brat, ki je nedavno služil v angleški armadi.

— — —

NA OGRSKEM

imajo prav neprijetno afero ponarejanja bankovcev. Na Holandskem so dognali, da neki ogrski ponarejevalci izdelujejo na veliko francoske in jugoslovanske bankovce. Nekateri dunajski in francoski listi zatrjujejo, da so bili ponarejevalci v službi ogrskih fašistov in monarhistov, ki so si hoteli na ta način pridobiti sredstva za prevrat. Baje so za Božič nameravali uvesti fašistovsko diktaturo pod Albrechtom Habsburgom. Državni upravnik Horthy je vedel za načrt in bi imel dobiti dostojanstvo vojvode. Grof Csaky, svak aretiranega ponarejevalca Jankovicsa, naj bi preskrbel vojake s potrebnim orožjem, načelnik policije Nadassy, ki je prihajal v poštev kot bodoči notranji minister, pa naj bi pripravil policijo. Za ministrskega predsednika je bil določen grof Klebelsberg. Zunanje ministrstvo bi prevzel ravnatelj tega ministrstva grof Khuen-Hedervary. Radi razkritja škandalne afere falzifikatorjev bankovcev je padel v vodo baje tudi ves prevratni načrt.

— — —

ODNOSAJI MED NAŠO IN TURŠKO DRŽAVO.

Turški parlament v Angori je 1. t. m. sprejel jugoslovensko-turško pogodbo o miru in prijateljstvu, ter so na ta način vzpostavljeni normalni diplomatični odnošaji med obema državama. Zunanji minister Ruždi beg je pri tej priliki izjavil, da poda v kratkem izčrpen ekspoze o svoji misiji v Ženevi, Parizu in Beogradu, zlasti o pogodbi, ki je bila v Parizu podpisana med Turčijo in sovjetsko Rusijo.

Volitve v Delavsko zbornico

se vršijo od 2. do vštevšega 7. februarja, kakor smo že poročali. Vse krščansko delavstvo bo imelo svojo kandidatno listo, ki jo postavi naša Jugoslovanska strokovna zveza. Proti kandidatni listi krščanskega delavstva bodo stali socialni demokratje in narodni socialisti ter Žerjavovi demokratje. Med našimi krščanskimi delavci in delavkami, služkinjami, privatnimi nameščenci je izredno veliko zanimanje za te volitve. Prosimo vse naše somišljenike vseh ostalih stanov: kmete, obrtnike, izobraženstvo, da z marljivim sodelovanjem pripomorejo krščanskemu delavstvu do zmage!

Kako se bo volilo?

Volilo se bo z **glasovnico z napisanim ali natiskanim listkom**, ki ga bo treba **obenem z legitimacijo** oddati ali poslati v **kuvertu**.

Kje se bo dobil kuvert z legitimacijo?

Uradni volilni odbor v Ljubljani je doslej sklenil sledeče:

1. **V obrate (podjetja) ki imajo zaposlenih nad 20 delavcev, delavk ali uslužbencev**, bo prinesel glasovnico uradnik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev ali bratovske skladnice. Tam bo izročil glasovnice vpričo najmanj treh zaupnikov delavstva v **pisarni vodstva podjetja**. Istočasno, ko bo izročil glasovnice, bo skupno z delavskimi zaupniki določil dan, uro in kraj, kjer se bodo razdeljevale glasovnice. Delavski zaupniki **morajo** to takoj objaviti vsemu delavstvu v **obratu**. Uradnik okrožnega urada ali bratovske skladnice bo pustil delavstvu v podjetju tudi **prepis volilnega imenika**. V ta imenik morajo zaupniki zaznamovati, katerim volilcem je bila glasovnica izročena in **katerim ne**. Imenik in pa nedostavljene kuverte z glasovnicami morajo delavski zaupniki vrniti na Okrožni urad ali bratovski skladnici. Naše zaupnike pozivamo, da vodijo točen seznam vsega tistega delavstva, ki je v volilnem dnevniku in bodo torej zanj izdane glasovnice, pa se med tem že odšli iz podjetja in bodo dobili glasovnice. **Vse take slučaje javite našemu tajništvu SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, da bomo mogli nadzorovati in ugotoviti vse tozadevne nedopustne manipulacije z glasovnicami, ki jih ne dobi pravi volilec v roke in bi zanje glasoval kdo drugi.**

2. Delavci in delavke, ki služijo posamič, ali jih je v obratu (podjetju) pri delodajalcu) **manj kot dvajset in imajo od svojega obrata do sedeža bratovske skladnice ali ekspoziture Okrožnega urada za zavarovanje** delavcev 5 km ali manj, morajo iti po glasovnico sami osebno v pisarno dotičnega uradnega krajevnega volilnega odbora. Pozor torej zlasti volilci v mestih, trgih, industrijskih in tovarniških središčih! Posebno opozarjamo služkinje, dekle, voznike in druge hišne delavce: **vi boste morali iti po glasovnico osebno v pisarno krajevnega volilnega odbora!**

3. Tisti volilci, ki imajo od svojega obrata do bratovske skladnice ali ekspoziture Okrožnega urada več kot 5 km, bodo dobili glasovnice **po pošti na naslov podjetja ali delodajalca pri katerem so uslužbeni. Oddaljenost pod in nad 5 km se računa po sedežu podjetja, ne pa po stanovanju delavca.**

Vsa obvestila in navodila glede volitev bodo volilci dobivali od volivnega odbora za Delavsko zbornico **le na naslov podjetij in delodajalcev**, ker volilni odbor nima naslovov stanovanj posameznih delavcev.

To so splošna navodila glede dostavljanja glasovnic, kolikor jih je doslej bilo izdanih. Krajevni volilni odbori lahko marsikaj izpremene. Zato pozivamo zaupnike **na sedežih volilnih odborov, da tajništvu SLS v Mariboru**, Aleksandrova cesta 6 nemudoma **sporoče**, če bi bili za njihovo področje kaki bistveno drugačni sklepi. Ako bi kak krajevni volilni odbor Delavske zbornice organiziral dostavljanje na delavstvu nepripraven in neprikladen način, da bi obstojal sum šikaniranja ali da so nedopustne manipulacije z glasovnicami lažje ali, da bi bilo bolj omogočeno vplivanje delodajalcev ali organov Delavske zbornice, obratnih zaupnikov ali uradnikov bolniškega zavarovanja — tudi vse take slučaje nam nemudoma na najhitrejši način točno sporočite v tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Najkasneje do 28. januarja mora imeti vsak volilec in volilka kuverto in glasovnico v rokah. Če bi mu do tedaj ne bila dostavljena, mora takoj sam po njo h krajevnemu volilnemu odboru. Večina glasovnic in kuvert pa bo razposlanih že veliko poprej. Vsak naj pazi, **da ne izgubi nobenega listka, ki ga bo prejel.** Zlasti pazite na glasovnico, ki je obenem legitimacija. Glasovnice, legitimacije, kuverte **ne dajte nikomur iz rok razen po pošti v pisarno glavnega volilnega odbora v Ljubljani ali pa našemu zaupniku v vaši župniji. Uradnim krajevnim volilnim odborom nobene glasovnice! Če oddaste tudi zapečateno kuverto komurkoli, nikdar niste sigurni, da ne bo prišla v nepoštene roke, ki jo bedo odprle in glasovalni listek izmenjale.** Zato vse glasovnice samo v Ljubljano! Treba je skrajne previdnosti, da po nepotrebnem ne uničimo naših glasov. Zato se držite samo navodil **našega** časopisja, okrožnic in **naših** organizacij.

Kako bo treba glasovnico izpolniti.

o tem bomo še pravočasno poročali. V »Sl. Gospodarju« in »Straži« bomo točno popisali, kako naj bo glasovnica izpolnjena in kako naj volilec z njo ravna.

Glasovali ne bomo za posamezne kandidate, ampak za kandidatne liste.

Krščansko delavstvo bo postavilo samo **eno listo** za katero glasuje vse pošteno delavstvo. Listo bo volžila Jugoslovanska strokovna zveza. Svojo listo bodo imeli tudi krščansko misleči privatni **nameščenci.** Na ti dve listi bomo združili vse svoje glasove! Krščansko delavstvo gre samozavestno v te volitve.

Gospodarstvo.

BOJ ZA OBRESTI.

Dva tabora.

Zopet se bije boj za obrestno mero. Pri tem boju je ljudstvo razdeljeno v dva tabora. V enem taboru so oni, ki so v srečnem položaju, da so si mogli s pridnim delom in varčevanjem, ali pa na kak drug način napraviti nekaj prihrankov. Teh je manj, toda so močnejši in glasnejši. V drugem taboru so oni neštevilni, ki potrebujejo kredit, bodisi da hočejo izboljšati gospodarstvo, bodisi da jih je zadela kaka nesreča, bodisi da jih pritiska skrb za številno družino. Ti so mnogo številnejši, toda slabejši in nekako potrti in malodušni, zato molčijo.

Posredniki.

Med tema taboroma varčevalcev in vlagateljev na eni strani ter posojilojemalcev in kredita potrebnih gospodarjev na drugi strani posredujejo denarni zavodi, ki pri prvih zbirajo denar, da ga drugim posojajo. Kako visoke obresti bo moral posojilojemalec plačevati za posojilo, je odvisno torej od dvojnega: od tega, kako visoke obresti zahteva vlagatelj in od tega, koliko hoče še zraven zaslužiti za svoje posedovanje denarni zavod.

Naše hranilnice in posojilnice.

Pri nas imamo neke vrste denarne zavode, ki so v prvi vrsti ustanovljeni radi tega, da pomagajo potrebnim posestnikom do cenenega posojila, ne pa radi posredniškega dobička. To so naše hranilnice in posojilnice, kakor jo imate skoro v vsaki večji fari ali občini. Ker so te hranilnice in posojilnice ustanovljene radi pomoči onim, ki hočejo dobiti za svoje gospodarstvo posojilo po kolikor le mogoče nizki meri, zato morajo te posojilnice danes vršiti ne ravno prijetno nalogo, da kolikor mogoče pobijejo previsoko obrestno mero, do katere je privedla konkurenca denarnih zavodov za vloge.

Žalibog pa je med nami še veliko premalo razumevanja za pravi namen teh hranilnic in posojilnic in je tudi veliko premalo razumevanja za nizko obrestno mero, za katero se ravno hranilnice in posojilnice morajo boriti in se tudi borijo.

Vlagatelji-oderuhi.

S strahom se še spominjamo onih časov, ko je po naših vaseh cvetelo oderuštvo, ko so oderuhi stiskali naše ljudstvo in mnogokrat kmeta in vso njegovo družino pognali po svetu. Zahteva visokih obresti, kakor jih danes zahtevajo nekateri vlagatelji od naših posojilnic, je tudi oderuštvo. Toda ti vlagatelji se hočejo lepo skriti za posojilnico in si umiti roke, češ, aj mi ne odiramo, saj mi ne zahtevamo oderuških obresti od posojilojemalcev, zahteva jih le posojilnica. In mislijo si lepo, če bodo kmetije radi previsokih obresti propadale, saj ne bomo gnali na boben kmetij mi, gnala jih bo posojilnica. Treba jim je povedati na glas brez ozirov, kakor je to povedal pred dvema leti dr. Korošec: »želja po obogatenju s pomočjo obresti je oderuška, nekrščanska želja. Ako ti je Bog blagoslovil tvoje gospodarstvo, da imaš odvišen denar, ne odšeni tega blagoslova iz tvoje hiše s takim nebratskim ravnanjem.« Seveda je prijetno, ako ima tak posestnik 50.000 ali celo 100.000 dinarjev v posojilnici ali v banki in mu to prinese 10.000 ali 5000 dinarjev letnih čistih obresti. Tak mož bi živel lahko za svojo osebo brez dela samo od obresti kot rentnik, kakor take može imenujejo. Toda krstjani vemo nauk sv. apostola Pavla: Kdor ne dela, naj tudi ne je. Zato ne more krščanska vest prenesti, da bi kdo živel na račun in v škodo drugih z oderuškimi obrestmi svojih prihrankov.

Visoke obresti — znak bolnega gospodarstva.

Kdor količkaj pozna gospodarstvo, ta ve, da so visoke obresti za kredite znamenje bolnega gospodartva, kakor je visoka vročina pri telesu znamenje in dokaz bolezni. Če se danes vsi pritožujemo nad veliko draginjo, moramo pač vedeti, da je v veliki meri vzrok te draginje visoka pretirana obrestna mera. Trgovec, obrtnik, tovarnar, rokodelec, skoro vsi brez izjeme morajo v svojih podjetjih delati tudi s tujim kapitalom, za katerega morajo plačevati obresti. Te obresti mora nositi njihovo podjetje. Če so torej obresti visoke, morajo na blago in na izdelke pribiti toliko več, da se te visoke obresti pokrijejo. Z visokimi obrestmi si torej v veliki meri sami povzročamo občo današnjo stisko in draginjo.

Težko gre navzdol.

Ko se je vršil boj za vloge in so se banke ter regislativne hranilnice po mestih hotele polastiti kmečkega denarja, tedaj so se v tem boju posluževale vedno le poviševanja obrestne mere za vloge. Čim bolj so zviševale obresti, tem bolj je ljudstvo dvigalo denar v kmečkih posojilnicah in ga nosilo v mesta v banke in hranilnice. Hranilnice in posojilnice po kmetih so bile tako prisiljene zviševati vsaj deloma obrestno mero, da ne izgubijo vseh svojih vlog. Banke in mestne hranilnice pa so se kmalu občutile z obrestno mero na taki stmini, da se jim je samim začelo v glavi vrteti. Videle so, da morajo za posojila zahtevati 20, 22, 24 in tudi več procentov, ako hočejo s to obrestno mero kriti obresti za vloge, zraven pa svojo, največkrat visoko režijo in povrh vsega še nekaj zaslužiti. Zavedale so se pa tudi, da tudi najboljši posojilojemalec, da tudi najboljše podjetje s takim kreditom ne more na trajno delati in da mu mora tako drago posojilo v par letih prinesti — smrt. Zato je od bank samih in od mestnih hranilnic začela izhajati misel, da je treba z obrestno mero navzdol. Vsi pa dobro vemo iz skušnje, da je na stminah težje iti navzdol, nego navzgor. In to posebno neprijetno izkušajo dandanes naše kmečke hranilnice in posojilnice, ko so prisiljene znižati obrestno mero na 4 ali 4½, vlagatelji pa takega zniževanja obrestne mere nočejo razumeti in samo iščejo, kje bi dobili višje obresti.

— — —

VINOGRADNIKOM LJUTOMERSKO-ORMOŽKEGA OKRAJA.

Vinarska zadruga »Ljutomerčan«, Sv. Bolfenk pri Središču, Vas uljudno vabi na II. vinski sejem, ki se vrši v torek, dne 19. t. m., ob 11. uri predpoldne, v veliki dvorani Društvenega doma v Središču. Udeležite se tega sejma z vinskimi vzorci, ki se bodo sprejemali v nedeljo, dne 17. t. m., v Društvenem domu od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Na poznejše prijave se ne bo oziralo. Od vsake vrste vina morate poslati po dve buteljki. Druge steklenice se bodo odklanjale, ker bi motile celoten utis.

Zanimanje za ta vinski sejem je veliko. Kupci iz Štajerske, Kranjske, Hrvatske, Koroške, Prekmurja in Nemške Avstrije zahtevajo že sedaj podrobna poročila glede prireditve, vinskih vrst in cen.

Zato Vas prosimo, da nam blagovolite najdalje do srede, dne 13. t. m., po dopisnici ali ustmeno (g. predsednik Robert Košar pri Sv. Bolfenku, ali kletarski nadzornik g. M. Rakuša, Obrež pri Središču) naznaniti: 1. Vaš polni naslov. 2. Letnik vina, katerega postavite na sejem. 3. Ali je vino mešanih vrst ali je sortirano. 4. Katera sorta. 5. Vrh, kjer je vino zrastlo. 6. Koliko hektolitrov ali polovnjikov imate na prodaj. 7. Zadnjo ceno za dan razstave.

Ti podatki pridejo v seznam (katalog) razstavljenih vin, ki se bo tiskal, razpošiljal in dajal interesentom na dan sejma v 1500 izvodih. Pri cenah se držite gesla: kak je blago, tak je drago, in ne zahtevajte pretiranih cen! S tem bi škodovali sebi in celi prireditvi. Uljudno si dovolimo sveto vati: Nastavite blagu primerno zadnjo ceno, po kateri bi

Kaj pravite na to?

ako se pogledate v ogledalu in Vam začne Vaš obraz in lasje delati skrbi. Za pravo nego Vaše polti, Vašega obraza in Vaših rok ter za popolno nego las dobite dva preizkušena proizvoda. Poznavalci pravijo: od dobrega najboljše! I. Fellerjeva prava kavkaška Elsa-pomada za obraz in kožo, čuva mladost in lepoto ter je najmočnejšega delovanja zoper pege, sojedce, nečisto polt, rdeče in hrapave roke. Z redovito masažo se odpravijo tudi gube z obraza. II. Fellerjeva močna pomada za lase odstranjuje perhljaj, preprečuje izpadanje las in prerano osivelost, krhke lase napravi mehke in voljne. Cena obeh pomad je enaka. Za poizkus 2 lončka od ene vrste ali po en lonček od obeh vrst Elsa-pomad že obenem z zavojnino in poštnino za 38 din. ali samo proti naprej poslanem denarju, ker je po povzetju poštnina za 10 din. višja. Naročila nasloviti: lekarnarju Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrv.

bili voljni vino prodati in zadruga bo razglasila kupcem, da so to cene: Kakor pri peku žemlja. Poštenost in uvidevnost je prvi pogoj za uspešno trgovanje!

Prosimo torej, da nam javite do srede, dne 13. t. m., navedene podatke; da v nedeljo, dne 17. t. m., pošljete vzorce po dve buteljki od vsake vrste (nezadružniki plačajo od vsake buteljke minimalni znesek 2 dinarjev za kritje velikih zadružnih stroškov in 5 dinarjev vstopnine na dan sejma) in da pridete v torek, dne 19. t. m., na veselo svidenje v Društvenem domu v Središču.

»Ljutomerčan.«

— — —

Prvi mariborski tržni dan v novem letu. Dne 2. januarja ni bil posebno dobro preskrbljen, pa tudi ne dobro obiskan tržni dan. Bilo je 51 slaninarjev, ki so prodajali po navadni ceni svinjino po 20 do 30 din., slanino po 24 do 30 din. (na debelo po 19 do 20 din.) in drob po 15 do 20 din 1 kg.; domači mesarji pa govedino po 10 do 17.50 din., teletino po 12.50 do 17.50 din., svinjino po 18 do 20 din., nekateri mesarji, ki so poskočili s cenami, so pa prodajali govedino po 14 do 20 din., teletino po 16 do 20 din. in svinjino po 20 din. 1 kg. Klobase so še vedno tako drage, kakor so bile v starem letu. Tudi perutnine je bilo komaj 300 komadov na trgu. Cene so bile kokošem 30 do 75 din., gosem, racam in puranom pa 80 do 150 din. komad. Kanalčkom po kakovosti 50 do 500 din. Domačim zajčkom 10 do 50 din. Divjim zajcem, lisicam in srnam po kakovosti dlake 80 do 400 din. komad. — Krompir, zelenjava, druga živila in sadje: Krompir 7—8 din. mernik, oziroma 1.25 do 2 din. 1 kg, solata 2 do 4 din. kg, glavnate solata in zeljnate glave 2 do 5 din. komad, kislo zelje 3 do 3.50 din., kisla repa 2 din. 1 kg, maslo 46 do 50 din., kuhano maslo 50 do 60 din. kg, mleko 3 do 3.50 din., oljčno olje 30 do 50 din., bučno olje 26 do 28 din. (po trgovinah celo po 24 din.), smetana 14 do 16 din. liter, sirčeti 1 do 8 din. komad, karfijol 2 do 12 din., jajca 2.25 do 2.50 din. komad, limone 0.75 do 1.50 din., pomaranče 1 do 3 din. komad, čebula 1.50 do 5 din., česen 3 do 6 din. venec. Zelenjave je bilo 8, sadja pa 10 vozov. Jabolka in hruške so se prodajale po 5 do 14 din. kg, fige po 6 do 8 din. venec. — Lončena in lesena roba 1 do 150 din. komad, koruzna slama 25 do 30 din. vreča, brezove metle 2 do 5 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 30. decembra, je bilo 10 vozov sena, 5 vozov slame, v soboto, dne 2. januarja pa 4 vozove sena in 3 vozove slame na trgu. Cene so bile senu 70 do 85 din., slami pa 50 do 57.50 din. za 100 kg.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 55 do 56 din. francoski frank 2.10—2.20 din., italijanska lira 2.20—2.30 din., angleški funt 273—274 din., avstrijski šiling 7.90—8 din., čehoslovaška krona 1.66—1.68 din., švicarski frank 10.85—10.90 din., nemška marka 13.40—13.50 din., in madžarska krona 0.07 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.17 centimov.

Tedenske novice

Potresni sunki na Novega leta dan. Po sedmi uri zvečer na Novega leta dan smo občutili močne potresne sunke po celi Sloveniji, Zagrebu, po Primorju, Goriškem in Gornji Italiji. Te sunke so posebno močno občutili meščani, ki prebivajo v višjih nadstropjih. Po mestnih gledališčih in kino-prostorih je objel gledalce radi potresa strah in so ljudje vreli proti izhodom. V Zagrebu so bile cerkve polne vernikov, ki so prisostvovali večernicam. Ko se je pojavil potres, so Zagrebčani ubežali iz cerkev na cesto. Sicer pa ta potres ni povzročil skoro nobene škode, le nekaj strahu in trepeta je nagnal ljudem v ude. Zadnjega novoletnega potresa so se najbolj ustrašili Ljubljančani, katerim, in to osobito starejšim je še v živem spominu oni grozni potres ob Veliki noči leta 1895.

Mariborske novice. Teden po Božiču in pred Novim letom so porabili veseljačenju vdani Mariborčani za prirejanje raznih zabav, veselic in plesov. Na Silvestrov večer so bile dobro ter hrupno obiskani vsi mariborski zabavni prostori ter gostilne. Posebnih nesreč in nezgod hvala Bogu v teh dnevih veselja nimamo beležiti. Potres na Novega leta zvečer Mariborčanov ni posebno razburil. — Prosvetna zveza v Mariboru bo priredila 8. in 15. januarja pomenljiva prosvetna večera s predavanji. Dne 8. januarja bo takozvani Ciril-Metodov večer, na katerem bo govoril profesor dr. Franc Kovačič o življenju in delovanju slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda in o njunem pomenu za versko in prosvetno kulturo Slovanov, o cirilmetodijski ideji in o velehradskih kongresih. Na drugem prosvetnem večeru, dne 15. januarja pa bo predaval vseučiliški profesor v Ljubljani — prelat dr. Grivec o papeški pomoči gladujoči Rusiji leta 1922. Prelat dr. Grivec, ki je veščak v vzhodnih vprašanjih in učenjak svetovnega slovesa, nam bo popisal razmere za časa velike ruske revolucije in kako je sv. oče kot skupni oče vseh kristjanov v svoji veliki ljubezni, ki ne loči med katolikom in nekatolikom, organiziral veliko dobrodelno akcijo, ki je vsaj nekoliko lajšala strašno bedo ruskega naroda. Obenem nas bo predavatelj natačneje seznanil z razmerami v ruski cerkvi in ruski znanosti.

Trgovec z dekleti v rokah pravice. V Mariboru je bil prijet ter predan v zapore zanimiv parček. Zaprti moški je izpovedal, da je njegova mladostna spremljevalka njegova žena. Policiji se je zdela ta ženska mnogo premlada in radi tega suma se je obrnila mariborska policijska oblast na Dunaj in zaprosila tamošnjo policijo za morebitne podatke o tem sumljivem parčku, ki je čakal na dunajski odgovor v zaporu. Odgovor je prišel nepričakovano hitro: Mož je mednarodni trgovec z dekleti ter je odvedel 15 letno deklico, ki je iz boljše rodbine, preko Jugoslavije v Albanijo. Deklica je tako otročja, da je trdila, predno je prišel z Dunaja odgovor, da se je s pustolovcem na dunajskem magistratu civilno poročila. Prišla je šele nekoliko v zadrego, ko ji je omenil uradnik, da bi bilo potrebno tudi za civilno poroko, z ozirom na njeno mladoletnost, privoljenje staršev.

Dva nevarna tatova in vlomilca pod ključem. V jeseni zadnjega leta so se dogajali zelo pogosto razni vlomi in to največ v trgovine v Slov. Bistrici, Makolah, Poljskavi, Račjem itd. Vlomilci so vedno odnesli srečno pete pred zasledovanjem orožnikov. Te dni se je posrečilo mariborski policiji, da sta jej padla v roke znana ter nevarna vlomilca in uzmoviča neki Anton Vuk in njegova priležnica Alojzija Rak. O tej dvojici sumijo, da sta glavna krivca pri zgoraj omenjenih vlomih.

Smrt v vrelem lugu. V Radvanju pri Mariboru je padel komaj 2 leti star otrok o škaf vrelega luga in umrl radi opeklin.

— — —

G. NADUČITELJ SIMON JEŠOVNIK

(roj. 8. 10. 1844, † 30. 12. 1925).

Ni praznik, predragi mi, naše življenje, življenje naj bode ti delaven dan! Teh le spodbudnih besed pesnika Simona Gregorčiča se je rajni Simon Ješovnik celo svoje življenje vestno držal, bil je s tem vzor mladini in odraslim in njegov ugled je rastel kakor njegovo premoženje s tihim, mirnim, a vztrajnim delovanjem v šoli in izven nje.

Blagi pokojnik Simon Ješovnik je bil rojen v Sp. Porčiču pri Sv. Lenartu v Slov. gor. kot kmečki sin; po dovršeni domači šoli je obiskoval mariborske šole ter z 18 letom prebil izpit ter postal leta 1862 kantor pri Sv. Urbanu nad Ptujem. Ker so pa tam bili veliki zvonovi, on pa še preslab za veliki zvon, prosil je šolsko oblast za premestitev, nakar je bil imenovan kot kantor h Sv. Rupertu v Slov. gor. Tu je služboval šest let s posebno pohvalo predpostavljenih, kar priča več pohvalnih listin. Po teh letih si je izprosil dobro farno šolo v Št. Ilju v Slov. gor., kjer je štiri leta vzorno deloval v šoli, v cerkvi in v drevesnici. V cerkvi kot regens chori, po domače organist, je bil izvežbal pevce na tako stopnjo, da so od daleč hodili poslušat te prijetne pevce, kajti on je dobro vedel, da lepega petja glas, seže v deveto vas, in kjer se petje glasi, tam hudobije ni. Izmed teh dobrih pevk si je izbral sopranistinjo Josipino Hauptmanovo od nje blagih, a premožnih staršev hčerko, ki mu je bila po bistrem duhu, marljivosti in blagem srcu enaka. Sedaj je začel misliti na udobnost stanovanja in ker je Sv. Rupert že poznal, prosil je zanj, ter se kot nadučitelj nazaj podal leta 1873. Od tega časa pa do leta 1905 je razvil svoje plodonosno in neutrudljivo delo povsod od zore do mraka, rosan in potan je lajšal človeško trpljenje. In storil je mnogo več, kakor mu je veleval stan, kar je le mogel, vedel je, to mož je storiti dolžan.

V šoli je bil izvrsten vzgojitelj in učitelj; sedanji odrastli mu vsi brez izjeme hvalo pojo, a on je pa tudi dobro vedel, v njih srca vzepiti izrek: pozdrav je ključ do srca, in Slomškov pregovor: kakor se nagne mlado drevesce, tako bo rastlo staro drevo. Zato pa vsi Ruperčani lepo pozdravljajo, so izborni pevci in olikani, da je veselje, bivati med njimi.

In leta so veselo tekla. Ali kdo bi vedno bil vesel? Po veselju sprememba. Prihrumela in privihrala je nesrečna vojska. Kar začetkom nje, leta 1914 je sedaj rajnemu g. nadučitelju Ješovniku krogla ubila najstarejšega sina Srečka, služil je kot nadporočnik pri lovcih. Tačas je 72 letni blagi mož milo zajokal in to ga je napotilo, da je leta 1915 zaprosil po 50 letih službe za pokojnino. Od tačas je živel le zase in za svoje. V tihi samoti krasnega svojega doma na Štrleku je gospodaril s svojo blago soprogo, katero mu je neusmiljena smrt že 7. aprila 1921 v par dneh pobrala. Ta udarec je bil še bridkejši od prvega, taval je brez veselja po svojem sicer zelo lepem polju, sadonosniku in goricah, a žal mnogokrat tožil svojo osamelost. Letos, 1925, je pa z 81. letom začel hirati na jetrah in obistih, kar ga je nam vzelo vse prerano iz sredine štirih preskrbljenih vrlih otrok, dva sina in dve hčerki in mnogih prijateljev. Dne 30. decembra l. l. je zjutraj pravil, danes bo za našo rodbino zgodovinski dan, čutil je bližajoči konec svojega življenja, ob pol 4. uri popoldne je pa mirno zatisnil svoje trudne oči, po uspehov polnem, blagem življenju.

Na novega leta dan vršil se je veličasten pogreb, udeležba taka, ki jo še Sv. Rupert ni mel. Vse polno hvaležnih src domačinov in tovarišev je došlo. Pred hišo se je poslovil od njega tovariš Kranjc, v cerkvi g. župnik Ivan Pajtler raz lece, in na grobu tovariš F. Grögl v vznešenih besedah. Pevci so mu zapeli pred hišo Blagor mu, ob grobu Vigred pod vodstvom tovariša Jož. Velnarja.

Predragi g. Šimek! Vživaj rajsko veselje za Tvojo gostoljubnost in svoja nesebična dela, bil si značaj kremenit! Čital si mnogo. »Slov. Gospodar« je od svojega rojstva bival v Tvoji hiši. Bil si odličen društvenik svojega društva in 23 odlikovanj z raznimi pohvalnimi listinami z zlatim križcem s krono so Te kinčala. Storil si, ne samo, kar veleval je stan, storil si to, kar mož je storiti dolžan! Počivaj sladko, blagi tovariš Šimek! Nad zvezdami na svidenje! Z Bogom! — Tvoj France.

— — —

Na župnijo Tinje na Pohorje je prišel za župnika po umrlem g. Podpečanu g. Urh Hafner, doslej župnik na Koroškem.

Požar na gradu Branek. V bližini Ljutomera je v noči na staro leto pogorel mogočen srednjeveški grad Branek, ki je bil še zelo dobro ohranjen. Požar je nastal baje vsled neprevidnosti dimnikarja, ki je pozabil zapreti neka vratca. Ker je bila noč zelo viharna, se je ogenj hitro razširil na celo poslopje. Pogled na goreče srednjeveško poslopje je bil mogočno-grozen. Visoko proti nebu so švigali od viharja razdivjani plameni. Gasili so prihitele požarne brambe z štirimi brizgalnami. Gašenje je bilo zelo težavno, ker leži grad na bregu. Gasili so celo noč in na starega leta dan dopoldne. Posrečilo se je rešiti le nekaj pohištva, vse drugo je požrl ogenj. Stropi so na vseh nadstropjih pregoreli ter se vdrli. Le očrnelo zunanje zidovje štrli proti nebu. Grad izgleda, kot razvalina tako, da ga lastnik, domačin iz okolice, ki je oženjen z neko Poljakinjo, ne bo mogel več popraviti. Nekdaj tako mogočni Branek je izginil za vedno.

Pri Sv. Tomažu pri Ormožu se vrši v nedeljo, dne 17. januarja po rani sv. maši shod Slovenske ljudske stranke. Poroča g. poslanec Bedjanič.

Vsem krajevnim organizacijam SLS smo poslali ta teden zelo važno pismo z nujnimi navodili. Prosimo naše krajevne odbore, da zaprošeno prav natanko izvršijo.

Potres. Turisti na Urški. Iz Sel pri Slovenjgradcu smo prejeli: Lepo smo začeli z novim letom: s potresom, pa prav poštenim. Ob 7. uri in 7 minut zvečer nas je pozibal. Ali se bodo res izpolnila letos stara prerokovanja, ki jih imam tukaj? Pravijo: Na Francoskem in Angleškem se bo hudo treslo, zemlja bo butala sem in tja in vsuli se bodo na njo meteori, v številu, do sedaj še nikdar opazovanem. Prikazal se bo bleščeč komet. Sedem mesecev potem se bo pogreznila Anglija v morje, tako tudi del Severne Francije in sosednih pokrajin. Veliko bo trpel Hamburg, veliko tudi obrežna mesta Severne Amerike. Ob istem času, ko se bo Anglija pogrezala, se bo pojavila v bližini Azorov nova celina iz valov morja. Najbrž bo tista bajna dežela Atlantis, ki se je pogreznila pred 11,000 leti. Videli bomo na njej sledove izredno visoko razvite kulture; stari Atlantijci so imeli že vodljive zrakoplove in so dobivali iz navadne trave pšenično zrno. Tedaj se bo začel čas mirnega razvoja, velikih odkritij, znamenitih iznajdb. Nemčija se bo prerodila, angleške kolonije bodo postale samostojne države, Kanada se bo združila z Zedinjenimi državami. Prišel bo nov učenik narodov in učil novo vero. Podnebje bo lepše, zemlja bolj rodovitna. Lepi časi, kaj? — V noči od torka 29. decembra do srede 30. decembra je imela zasnežena Urška obisk. Dva podjetna dijaka iz Zidanega mosta sta jo naskočila, z večjim uspehom kot Angleži Mont Everest. Prenočiti sta morala seveda pod milim nebom. Sreča, da ni snežilo in da ni pritisnil mraz, kakoršnega smo imeli prve tedne v decembru. Bi zmrznila gori za cerkvijo. V sredo zjutraj sta pozabila na vse neprijetnosti dolge noči, ko sta videla vzhajati solnce v nebeški krasoti. Vredno je za to eno noč zmrzovati! Opoldne pa sta židane volje prikorakala v Sele. Pritoževala sta se, da greje ogenj samo od ene strani. Če sta bila obrnjena vanj, ju je zeblo v hrbet, če sta mu kazala hrbet, v prsi in trebuh. V trebuh seveda, ko pa od torka zjutraj, ko sta jima mamici doma postregli s kavo, nič toplega jedla nista. Tako jima je šla krompirjeva župa v župnišču na Selah prav v slast. Jemo namreč tudi ob božičnih praznikih krompirjevico, ko nam pa mati domovina, kar so gg. Pašič, Stojadinovič in še 16 drugih gg. ministrov, še vedno navzlic vsem sklepom in obljubam še v letu Gospodovem 1926! — daje mesečne plače 70 D, tako po 28 službenih letih! Radoveden sem, ali jesta gg. Pašič in Stojadinovič ob Božiču tudi krompirjevko. G. Žebot, dajte ju interpelirati. Četudi ne odgovorita, boste vsaj videli, kake obraze bosta naredila!

Tajništvo Kozje se z 10. januarjem premesti v Celje. Somišljeniki okrajev Kozje, Brežice, se naj v bodoče za pojasnila in posredovanja obračajo na: Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Celju, hotel Beli vol.

Bogata loterija Dijaškega podpornega društva nudi sledeče dobitke: 1 za 40.000 D, 1 za 15.000 D, 1 za 6000 D, 2 po 3000 D, 1 za 1500 D, 5 po 1000 D, 10 po 500 D, 20 po 250 D, 50 po 100 D, 200 po 50 D in 750 po 25 D. Srečke, s katerimi priložiš svoj kamenček za zgradbo dijaškega fonda, so po 10 D in se dobe samo še nekaj dni, in sicer po trafikah, konzumnih društvih, župnih uradih, naših društvih itd., ali pa pri odboru DPD v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5.

Še je čas da dosežeš svojo srečo, če naročiš srečke bogate loterije Katoliškega prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami, ki vsebuje 250 krasnih dobitkov v vrednosti 50.000 D. Glavni dobitek je novo, krasno izdelano pohištvo iz črešnjevega lesa, fino politirano, ob-

stoječe iz dveh postelj, dveh nočnih omaric, ene mize, štiri stolov, ene omare, enega umivalnika in ene podobe. Pa tudi drugi dobitki so občudovanja vredni. Pomsili, nov šivalni stroj »Singer«, vreča 20 kg kave, pitan prašič, 200 l bizeljskega vina, salonska ura, zofa in stoli, moško kolo, vreča moke, trsna škropilnica, bala platna, zaboj »Zlatorog« mila, svilene rute, obleke za moške in ženske, odeje, perilo, ure servisi itd., vse to čaka, da se potem žrebanja razdeli. Opozarjamo Vas na to loterijo, da si takoj naročite čim več srečk, ki stanejo samo 5 D komad. Kdor naroči 10 srečk, dobi 1 srečko brezplačno. Pišite samo kartico na Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv. gorami, ki vam srečke takoj pošlje in priloži poolžnico, da vas poštnina nič ne stane. Osebno lahko tudi kupite srečke v obeh prodajalnah Cirilove tiskarne v Mariboru in pri Prosvetni zvezi, Maribor, Aleksandrova cesta 6-I. Ne odlašajte!

Štiri železniške nesreče v par dneh. V prvih dneh tega leta so se dogodile že štiri železniške nesreče.. Dne 2. t. m. je naprej osebni vlak na potu iz Karlovca proti Ljubljani na postaji Trebnje zadel ob tovorni vlak. Oba stroja sta se prevrgla ter znatno poškodovala. Uničeno je tudi par vagonov od obeh vlakov. Težko ranjena je ena potnica, drugih žrtev pa ni bilo. Potem je isti dan dvojna železniška nesreča na bosanskih progah, dan poprej pa ena na progi Lajkovac—Čačak v Srbiji. Vzrok: pokvarjene tračnice. Smrtnih žrtev k sreči ni bilo, materijelna škoda je pa velika in pri prometu so bile velike zamude.

Solnčni in lunin mrk v letu 1926. Letos bo solnce dvakrat mrknilo, dočim luninega mrka ne bo. A tudi solčna mrka se v naših pokrajinah ne bosta videla. Prvi popolni solnčni mrk bo 14. t. m. drugi — le delni — pa 8. in 10. julija. Planet Mars se bo tudi letos, kakor predlani, izredno približal naši zemlji.

Razneslo ga je na drobne kosce. V Gorici se je pripetil v Silvestrovi noči tale pretresljiv slučaj: Dva fantka sta vdrla v osamelo vojašnico na Kalvariji. Našla sta artilerijski naboj in ga hotela odnesti, toda naboj je eksplodiral in enega od dečkov tako raztrgal, da so našli le posamezne kose mesa. Drugega so v zadnjih zdihljajih prepeljali v bolnico.

Poplave. Iz Nemčije, Francije, Belgije in Anglije prihajajo poročila o poplavah. Pri Kölnu je Ren širok več kilometrov. Vsa okolica in del mesta je pod vodo. Najbolj prizadet je kraj Neuwied, kjer so ob cestah, ki leže ob Renu, vse hiše do drugega nadstropja pod vodo in kjer so morali izprazniti nad 1000 hiš. Na mnogih krajih ob Renu je promet popolnoma ukinjen, ker je vsled deročih valov in silnih viharjev onemogočen celo promet s čolni. V Trierju je veliko število hiš do prvega nadstropja pod vodo. V bližini Elberfelda je odnesla voda temelje mosta, ki so ga baš pričeli graditi. Na rekah plavajo tisočeri kadavri utopljene živine, pohištvo, poljedelski stroji itd. Tudi reke Laba, Sala in Fulda so prestopile bregove. V vzhodni Prusiji je razdrtih, deloma ogroženih več železniških nasipov, vsled česar ze promet deloma ustavljen, deloma pa se vrši zelo počasi. V Quedlinburgu je vdrla voda med drugim tudi v plinarno in elektrarno, vsled česar je mesto brez razsvetljave. Znana stolna cerkev je pod vodo. V Franciji so povzročile posebno velike poplave Sena, Rona in Loara. Pri Parizu je bila Sena te dni skoro štiri metre nad normalom. V nižjeležečih delih mesta je vdrla v kleti. V mnogih drugih mestih je porušila oziroma poškodovala voda večje in manjše število hiš. V Belgiji sta narastli posebno reki Maasa in Sandra. Posebno veliko škodo je povzročila voda v Liege-u. Tudi na Holandskem so prestopile vse reke bregove. V Angliji je trpela vsled poplav posebno grofija Wales. Še več škode kot poplave pa je povzročil v Angliji orkanu podoben vihar, kakoršnega v Londonu ne pomnijo že 30 let. Vihar je porušil 16 brzojavnih, oziroma telefonskih prog, ki vežejo London s Parizom, tako da sta ostali v obratu samo še dve progi; med drugimi je porušil tudi celi trakt neke velike bolnice v zapadnem delu Londona. Po več ur trajajočih rešilnih delih so izvlekli izpod ruševin enego bolnika mrtvega, sedem smrtno, večje število pa lahko ranjenih.

Dete s srcem izven prs. V državni porodišnici v Pragi se je rodilo na Božič dete možkega spola, ki vzbuja veliko zanimanje v zdravniških krogih. Dete ima namreč srce izpod kože zunaj na rebrih. Srce je padlo iz prsne dupline skozi neko odprtino, ki naglo celi. Srce je nekoliko večje od srca navadnega otroka in dobro opravlja svoj posel. Dete je zdravo in zelo čvrsto. Slovečí zdravniki prorokujejo detetu kratko življenje, ker je srce preveč izpostavljeno zunanjim vplivom. Operacija pa ni mogoča, ker so zdravniki ugotovili, da ga ni moguče spraviti v prsno duplino zavoljo tega ker ni prostora zanj. Ako to dete odraste, bo nosil srce v srajci.

Lepo nagrado dobe oni, ki izsledijo kaj točnega in gotovega o tatovih, ki so okradli trafiko in manufakturno trgovino pri Sv. Barbari pri Mariboru. Javi se lahko tudi pismeno trgovcu g. Šauperl, Sv. Barbara pri Mariboru.

Janezu Petarju, posestniku na Kapli pri Breznu, se je 1. decembra lanskega leta izgubil mlad lovski pes, dolgodlakasti istrijanec, črnosive, okoli gobca rjave barve. Nosil je znamko 62 K. Kdor naznani gospodarju, kjer se zanesljivo nahaja, dobi nagrade 100 D.

Prireditve.

Sv. Jakob v Slov. gor. Občni zbor našega izobraževalnega društva na Novega leta dan je potekel, kakor že več let sem, na največjo zadovoljnost prav številnih udeležencev. V nagovoru je omenil predsednik Ivan Kapun, da je stopilo društvo s 26. decembrom 1925 v 20. leto svojega delovanja. Iz poročil odbornikov posnemamo, da je plačalo v letu 1925 udnino 90 članov; odborovih sej je bilo 5, poučnih sestankov tudi 5. Blagajna izkazuje 5454 din. prejemkov in 4185 din. izdatkov. Glavne dohodke so prinesle tri prireditve z igrami, srečolovom in licitacijo. Knjižnica šteje 440 knjig, izmed teh pa se jih je krog 10 izgubilo. Lani smo si nabavili 43 novih knjig, vezati pa smo jih dali 53, izposodilo se je okrog 900 knjig. Lepo deluje Dekliška zveza, ki šteje nad 110 članic in je pred kratkim začela s »Cebelico.« Društveni odbor ostane letos isti kakor lani. — Na občnem zboru je podal č. g. kaplan v kratkih potezah zgodovino naše župnije od ustanovitve leta 1925 do danes. C. g. župnik pa je govoril o sv. letu 1925, o gospodarskem položaju drugod in pri nas ter pokazal na nekaterih zgledih pomen ljudske izobrazbe. Pozival je k naročbi dobrih listov, vse mladeniče pa je povabil, da pridejo dne 31. januarja t. l. gotovo k ustanovitvi Mladeniške zveze. Želeti je močno, da bi čim več župljanov pristopilo k društvu in kmalu plačalo članarino, vsaj 5 dinarjev. — Bog živi!

Radenci. Jurjevški igralci bodo v nedeljo, dne 24. t. m., pokazali tukaj dve krasni igri: »Materina ljubezen« v štirih dejanjih in »Kje je meja?«, burka v enem dejanju. Obe z mešanimi ulogami. Začetek ob štirih popoldne. Tudi pevci sodelujejo. Pridite! Bog živi!

Vransko. Orlovski odsek Sv. Jurij ob Taboru vprizori v nedeljo, dne 10. t. m., ob treh popoldne v dvorani gosp. Brinovca štiridejanisko igro »Lovski tat.« Za obilen poset se priporoča — odsekovni odbor.

Št. Jošt na Kozjaku. Slomšek-Krekova slavnost, ki se je vršila na Štefanovo v šolskih prostorih, je prav dobro uspela. Velika šolska soba je bila natlačeno polna. Č. g. župnik je v svojem govoru obrazložil izvanredni pomen Slomškov na šolskem polju in veliki pomen Krekov na polju prosvete in zadružništva, da ju posnema zlasti šolska in izvenšolska mladina v neumornem delu za izobrazbo duha in srca, gospodarji pa v medsebojni dejanski ljubezni za gospodarsko dobrobit in napredek. Nato se je uprizorila dr. Krekova igra »Tri sestre.« Igralci in igralke so izvršili svojo nalogo popolnoma, nekateri celo izvrstno. Občintvo je bilo očividno zadovoljno. Domači pevski zbor je zapel v odmorih »Lepa naša domovina« in »Ljubezen do domovine.« S Slomškovo »Glejte, že solnce zahaja« se je slavnost zaključila. Častimo svoje velike može, da bomo vredni njih vrli nasledniki.

Rogaška Slatina. V nedeljo, dne 3. t. m., je vprizorilo tukajšnje pevsko društvo »Sloga« časisprimerni igri: »Ženin iz Nazareta« in »Na Betlehemskih poljanah.« Igralci so v polni meri izvršili svojo dolžnost. Posebno odobravanje so želi Jožef, Marija in Ecehijel. Predstavo je posebno povzdignila noša originalnih svojedobnih kostumov, da je bil gledalec nehote postavljen v dobo pred 2000 leti. Udeležba je bila nad vse pričakovanje velika, kar kaže potrebo in zanimanje našega naroda za jednake prireditve. Društvu pa bi svetovali, da nas v kratkem zopet razveseli s kako primerno prireditvijo, da se naše zimsko družabno življenje poživi.

Dopisi.

Marija Snežna. Tukaj sta se občutila na Novega leta dan par minut po sedmih zvečer v teku treh sekund dva močna potresna sunka.

Fram. Tukajšnja občina je dne 1. januarja imenovala svojega nekdanjega velezaslužnega moža, mnogoletnega občinskega odbornika in svetovalca g. Štefana Lešnika, p. d. Mateka, posestnika umetnega mlina v Framu, častnim občanom. Častitamo! — Odprla se je s tem dnem tudi naša na novo dograjena električna napeljava, ki bo podprla našo industrijo ter koristila z občno razsvetljavo celi župniji.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Sprememba med starim in novim letom letos ni nič posebno mikavna. Staro leto se je poslovilo z gromom, bliskom in točo, novo pa začelo s potresom. Bilo je na dan novega leta ravno ob 7. uri 13 min. zvečer; naenkrat so začela vrata hreščati, pod v sobi škripati, stoli, mize in omare se majati, dva-, trikrat se je čutil močen sunek; bilo je, kakor da bi mogočni valovi šli čez površje zemlje. Nekateri so jih čutili močno, drugi zopet manj, nekateri tudi nič. Hujši je bil učinek v višjih legah. Ljudje so se prestrašeni pogledali, kakor da bi se vprašali: Kaj pa je bilo to? Toda vsem je zastala sapa in strah jih je obšel, četudi je potres trajal samo 3—4 sekunde; kajti proti potresu je človek ničla. — V preteklem letu je bilo pri nas rojenih 29, poročenih 10 parov, umrlo je 24 oseb, med temi dva v ptujski bolnišnici. — Zadeva Janeza Krajnc v Bišu se je končala zanj še precej ugodno. Mlin v Ptujski gori je kupil ptujski odvetnik dr. Gosak za drugo stranko, eno kmetijo v Bišu posestnik Benko iz Ločiča, drugo posestvo v Bišu pa še je ostalo lastniku Krajncu. Vsak pravi: Hvala Bogu, da le ostane še posestnik v Bišu! S pridno delavnostjo se bo tekom let zopet opomogel od hudega udarca in bo pozabil bridke ure leta 1925. To mu pač želimo iz srca vsi! — Pri vseh cerkvah okrog nas zvoni dan za dnevom mrličem, pri nas je v štirih mesecih umrlo samo ena stara ženica. Ali je kraj tako zdrav, ali pa smo mi taki korenjaki, kaj je res? — Govori se, da dobimo avto-zvezo s Ptujem. Marsikomu bi bilo s tem zelo pomagano; lahko bi spravljali svoje pridelke v mesto, pa tudi dobivali lažje svoje potrebščine od tam. Železnice nismo dobili, morda dobimo za nadomestilo avto!

Negova. Na starega leta dan je tukaj v župnišču umrla Frančiška Šmigovc, bivša pismonoška v Ponikvi, v starosti 74 let. 11 let je ležala na bolniški postelji. — Na novega leta dan pa je bil pogreb pridnega fanta Karola Borovič iz Krčovin. Umrl je v cvetu mladih let. Naj oba v miru počivata!

Ivanjševci. V gostilni »pri Slatini« je dne 27. decembra preteklega leta hčerka gostilničarke v silobranu ustrelila Bogečovega fanta. Bil je kmalu mrlič. Pravijo, da ga baje ni škoda.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Božični dan je bil za našo faro den veselja, pa tudi dan žalosti. Ta dan smo namreč izročili materi zemlji truplo dobre, skrbne matere Kolenčeve, p. d. Hrušjakove, iz Placarovec. Da je bila res krščanska mati, ki je svoje otroke krščansko vzgojila, vidimo iz tega, da je njen sin vrl načelnik našega orlovskega odseka. Upamo, da je pobožna žena rojstvo božjega Deteta obhajala že v nebesih. Žalujoči rodbini naše sožalje! — Na Štefanovo je priredil naš orlovski odsek lepo igro: »Mojstra Križnika božični večer.« Igralci so svoje vloge dobro rešili, le razsvetljava je bila pri 2. dejanju preslaba. — V nedeljo, dne 27. decembra, je imla Dekliška zveza sestanek v dvorani našega še ne popolnoma dovršenega Društvenega doma. Ob tej priliki so naša pridna dekleta iz Gajovec uprizorila kratko pa čedno božično igrico.

Sv. Urban pri Ptuju. S 1. decembrom l. l. je bila tuk. pošta prestavljena k farni cerkvi v takozvano »purgo«, od katere je bila preje samo 10 minut oddaljena v Janžovskem vrhu. S tem se je izpolnila »vroča« želja vseh tistih ljudi, ki so že dolgo časa rovarili in delali na to, da se pošta prestavi in to zgolj iz osebnih interesov in nasprotstev. — Skandalozno je, da so intrigirali pri poštnem ravnateljstvu tako dolgo, da jim je to uspelo, in to proti osebam, ki sta imeli pošto zaporedoma nad pol stoletja v svojem vodstvu, ki sta isto upravljali vestno, v popolno zadovoljnost vsega tukajšnjega prebivalstva, razen par ljudi v »purgi«, ki se jih niti ne našteje na prste ene roke, kateri pa mislijo, da jim mora vse trobiti v njihov rog. — Dotični poizkušen vlom, ki se je izvršil na vrata gospodarskega poslopja posestnika, v katerega hiši se je poštni urad naha jal, je bil kratkomalo umetno izvršen. Samo, da so potem dobili sredstvo, ki bi jim naj bilo zadostno pri njihovem intrigantstvu v dosego svojih ciljev. Toda s tem, kar se je zgodilo, še zadeve ni konec! Žalostno je, da se nahajajo tukaj takšni ljudje, ki pa jih Urbančani še smatramo kot izobražence, da zgolj iz osebnih nasprotstev ovajajo osebo in to brez vsakega vzroka ter ji jemljejo kruh in seveda tudi eksistenco!

Sv. Bolfenk pri Središču. V nedeljo, dne 10. januarja se vrši pri nas po rani sv. maši shod Slovenske ljudske stranke. Poroča gospod poslanec Bedjanič.

Sv. Pavel pri Preboldu. Umrla je mati tukajšnjega lesnega trgovca g. E. Marinca gospa Marija Marinc v 64. letu starosti po kratki, a mučni bolezni. Rajna je bila pobožna in dobra ženska in tukajšnji reveži jo bodo jako pogrešali. Kako je bila rajna priljubljena, je pokazal sijajni pogreb in velikanska udeležba, pri katerem se je skoraj vse solzilo. Rajna dobra ženica, počivaj v miru! — Smo v jako zdravem kraju. Preteklo leto smo imeli 29 mrličev, a — 60 rojstev.

Luče pri Ljubnem. Na Novega leta zvečer smo tudi pri nas čutili precej močen potres. Bilo je okrog 7. ure zvečer. Tako močnih potresnih sunkov pri nas že dolgo ne pomnijo. — Imamo zadnje čase krasno vreme; po dolinah je toplo in solnčno, kot v pomladi. Na planinah je še mnogo snega. Zadnjo deževje nam je povzročilo mnogo škode na cestah in hribovitih njivah, odkoder je voda odnesla rodovitno zemljo. — Naš največji sovražnik je pa pijančevanje, ki sedaj skupno z razuzdanimi plesi zastruplja našo mladino. Pravijo, da ni denarja, na plesih in zabavah ga pa razmetavajo.

Petrovče. Dne 1. t. m. ob sedmih zvečer smo čutili precej močan in valovit potres, ki se je gibal od vzhoda proti zahodu ter je trajal okoli tri sekunde. Ljudje so bili zelo prestrašeni, ko naenkrat zapazijo gibanje in rožljanje hišnih predmetov vsled močnega sunka.

Sv. Lenart nad Laškim. V preteklem tednu smo pospremili k večnemu počitku starčka častitljive starosti Tomaža Jančič, p. d. starega Sikula, iz Malih Grahoš. Rajni, ki je dopolnil 85 let svoje starosti, bil je vsem vzgled krščanskega mišljenja in življenja. Vse svoje otroke je vzgojil v pravem krščanskem duhu. Sedem jih je še živih, dva pa sta šla že pred njim v večnost. Ena hči deluje kot usmiljena sestra v Gradcu. Dokler so mu dopuščale telesne moči, je rajni vestno izpolnjeval svoje verske dolžnosti. Ob času volitev je stal vedno v naših vrstah. Mir in pokoj njegovi duši!

Zagorje. V sredini med visokim Razborjem in Artičkim hribom leži prijazna vas Zagorje s slavno romarsko cerkvijo Matere božje Zagorske. Mnogim je ta kraj dobro znan saj priroma na to božjo pot vsako leto na tisoče ljudi iz raznih krajev. V teku enega leta se je tukaj izvršila precejšnja sprememba. Dobili smo novega č. g. župnika in nove učitelje. Prejšnji g. nadučitelj Lovše, katerega je ljubila cela fara, se je po 20letnem službovanju preselil nekam v bližino Maribora. Prestavljen je tudi učitelj Anton Lazar, ki se je vedno ob vsaki priliki postavljal z: »Jaz sem orjunaš!« Te učitelje nam je nadomestil mlad zakonski par, učitelj in učiteljica, s katerima smo zelo zadovoljni. — Po zaslugi č. g. župnika Janeza Mlakarja smo dobili nov veliki bronati zvon, katerega smo bili toliko potrebni. Dosedaj je ta zvon največji in najtežji v kozjanski dekaniji. Zelo ganljiv je bil sprejem novega zvona, še lepše in veličastnejše pa se je izvršilo ustoličenje. Dne 27. decembra 1925 smo ga potegnili v zvonik med pokanjem topičev in sviranjem pilštanjskih godcev. Botrovala sta zvonu najbližja cerkvena soseda Jože in Marija Zimšek.

Dr. Mogilnicki

iz Št. Jurija ob južni žel.

se je povrnil nazaj in ordinira zopet redno v Št. Juriju ob južni žel. v lastni hiši. 44